

SAJTÓKÖZLEMÉNY

2013/05/02

Zöld út az ELI projektnek Brüsszel felé

Indulhat a kiemelt nagyberuházás

A Kormány 2013 áprilisában jóváhagyta az ELI-HU Nonprofit Kft. által elkészített, *ELI lézer kutatóközpont megvalósítása (ELI-ALPS)* nevű nagyprojekt 1. fázisára vonatkozó nagyprojekt javaslat támogatását, így a nagypályázati dokumentáció benyújthatóvá vált az Európai Bizottság részére. A Kormány döntése alapján megköthető a projekt támogatási szerződése, azaz indulhat a nemzetgazdasági szempontból kiemelt nagyberuházás megvalósítási szakasza – jelentette be sajtótájékoztató keretében az ELI-HU Nonprofit Kft. ma Budapesten.

A szegedi lézeres kutatóközpont a tervek szerint két ütemben az Európai Unió Strukturális Alapjainak társfinanszírozásával épül.

Az ELI- Extreme Light Infrastructure az európai kutatási infrastruktúrák stratégiai tervében szereplő 44 pán-európai érdekeltségű kutatási nagyberendezés egyike.

Csepreghy Nándor, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium fejlesztési programokért felelős helyettes államtitkára a projektről szólva 2013. május 2-án elmondta, hogy a tudományos központ megépítése nemcsak önmagában egy kiemelkedő, tudományos és gazdasági szempontból egyedülálló lehetőség a régiónak. A projekt megvalósulásával ugyanis a kapcsolódó tudományok és azok alkalmazási területei is versenyképesebbé válnak majd, új vállalkozások, ezzel együtt új munkahelyek jöhetnek létre, továbbá az oktatásban és a nemzetközi tudományos kapcsolatok fejlődésében is kimagasló eredményekhez vezethet és további fejlesztéseket is eredményez majd az ELI projekt.

Lehrner Lóránt, az ELI-HU Nonprofit ügyvezető igazgatója a mai sajtótájékoztatón üdvözölte a döntést, mely szerint a Kormány egyetért az ELI-ALPS nagyprojekt 1. és 2. fázisának megvalósításával, valamint, hogy a Kormány jóváhagyta az ELI-HU Nonprofit Kft. által elkészített ELI lézer kutatóközpont megvalósítása (ELI-ALPS) nagyprojekt 1. fázisára vonatkozó nagyprojekt javaslat támogatását. A megvalósítási szakaszban várhatóan 2015 év végére elkészül a nagyberuházás első fázisa, amely a kutatóközpont építését és a lézertechnológia beépítésének egy részét foglalja magában. 2016 elejétől elkezdődhetnek a kutatások, miközben folytatódik a projekt második fázisának megvalósítása, amelynek eredményeképpen 2018-tól még speciálisabb paraméterekkel rendelkező lézertechnológia biztosít majd egyedülálló kutatási lehetőséget a nemzetközi kutatóközönség számára. Az előkészületi munkálatokról Lehrner Lóránt elmondta: „A beruházás helyszínén megtörtént a 10 hektárnyi építési terület, valamint a hozzávetőlegesen 6 hektárnyi kiszolgáló infrastruktúrának helyet adó terület lőszermentesítése és cserjeirtása, ezen kívül a helyszínről a korábbi funkcióból származó betonelemeket eltávolították és elszállították. Az előzetes régészeti feltárások is befejeződtek a fejlesztési területen. A kivitelezési munkálatok, az alapozás várhatóan ez év őszén elkezdődhetnek”.

Dr. Tölgyesi Viktória az ELI-HU Nonprofit Kft. EU koordinációs igazgatója az ELI projekt előrehaladása során mérföldkőnek nevezte az áprilisi kormánydöntést, amelynek köszönhetően a kiemelt projektek esetén követendő eljárásrendnek megfelelően megnyílt a lehetőség az elkészített nagypályázati dokumentáció Európai Bizottság részére történő azonnali benyújtására. A támogatási kérelem a kiemelt projektekre fordítható 36,998 milliárd Ft összegre vonatkozik, amellyel Magyarországnak 2015. december 31-ig el kell számolnia az Európai Unióval. A 2014–20-ig tartó következő uniós költségvetési időszakban várhatóan nettó 24,3 milliárd forint fordítható a magyar projektekre. Hangsúlyozta, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ELI projekt megvalósítása a döntés értelmében az Európai Bizottság jóváhagyását megelőzően, a támogatási szerződés megkötését követően megkezdhető, azaz indulhat a beruházási

szakasz. „A kiemelt projekt pozitív hazai elbírálása mellett nemzetközi szempontból fontos lépésként említendő az is, hogy ez év áprilisában aláírtuk a brüsszeli székhelyű, belga törvény alapján létrejött nemzetközi lézerkutatási egyesület alapító okiratát, megteremtve ezáltal a további nemzetközi együttműködés jogi kereteit.” – tájékoztatott dr. Tölgyesi Viktória.

Háttér:

Az **ELI-ALPS** (*Extreme Light Infrastructure Attosecond Light Pulse Source*) projekt célja egy lézereken alapuló, egyedülálló európai kutatóintézet létrehozása, amelyben mind a lézerimpulzusok, mind pedig a segítségükkel előállított további fényforrások a nemzetközi kutatók rendelkezésére állnak. A szegedi intézet a világ legnagyobb csúcsintenzitású impulzusait előállító intézmények közül kitűnik az egy másodperc alatt előállított legtöbb, és egyúttal időben legrövidebb impulzusaival. A berendezés várhatóan nem csak az ultragyors fizikai alapfolyamatok, de a biológiai-, orvosi- és anyagtudományok terén is kiemelkedő kutatási eredmények elérését teszi elérhetővé.

Az ELI-ALPS projektet nyomon követheti a facebook-on is:

<http://www.facebook.com/EliAlpsLezerkozpontSzeged>

Interjú:
Lehrner Lóránt

További információ:
Dányi Andrea, 30-513-6601